

Ei L-au cunoscut pe Dumnezeuul lor

Vol. 1

Edwin si Lillian Harvey & Hey

- Publicat cu permisiune -

Christmas Evans

Predicatorul cu un singur ochi, din Țara Galilor

Băiatul convertit de curînd, în vîrstă de șaptesprezece ani, mergea abia tîrîndu-și picioarele, împreună cu vreo cîțiva prieteni, pe o stradă întunecată și pustie din Țara Galilor pentru a se întîlni cu pastorul său în vederea studierii Cuvîntului lui Dumnezeu. Dintr-o dată, șase tineri, înarmați cu bîte, au fișnit dintr-o ascunzătoare și i-au atacat cu sălbăticie. Christmas Evans a fost lovit în cap cu atîta brutalitate, încît și-a pierdut un ochi. Se pare că foștii săi tovarăși, înfuriați de completa abandonare a vieții sale de mai înainte, petrecută în păcate grosolane și în beție, decisese să-i tragă o bătaie pe care să n-o uite niciodată. În anii care au urmat el avea să fie cunoscut ca predicatorul cu un singur ochi.

Primii ani de viață ai lui **Christmas Evans** nu lăsau să se întrevadă nicidecum viitorul său de slujitor al Evangheliei slăvite. Băiatul s-a născut în familia săracă a unui cizmar, Samuel Evans, și a soției acestuia, Johanna, în ziua de Crăciun a anului 1766, în Cardiganshire, Țara Galilor. Tatăl s-a stins din viață cînd băiatul avea opt ani, lăsînd familia într-o sărăcie cumplită. Un unchi din partea mamei și-a asumat răspunderea îngrijirii nepotului său. Mulți ani mai tîrziu Christmas a spus că „ar fi dificil să găsești un om mai lipsit de conștiință decît James Lewis în toată această lume plină de răutate.” În cei șase ani disperat de nefericiți pe care i-a petrecut împreună cu unchiul său crud și bețiv, băiatul nu a primit nici o educație școlară și, pînă la vîrsta de șaptesprezece ani, nu știa să citească nici un cuvînt.

În timpul adolescenței viața i-a fost păzită în mod miraculos de nenumărate ori. Ajuns la bătrînețe el își amintea astfel experiențele religioase ale tinereții:

De la vîrsta de nouă ani în sus, m-a urmărit în mod special frica de a nu muri într-o stare păcătoasă și teama aceasta m-a stăpînit pînă cînd am fost condus la odihna în Cristos. Toate acestea au fost însoțite de o brumă de cunoștințe despre Răscumpătorul meu; acum, la șaptezeci de ani, nu pot nega faptul că această temere a însemnat ivirea zorilor zilei în care harul a fost turnat peste duhul meu, deși era încă amestecată cu mult întuneric și cu ignoranță. În timpul unei treziri spirituale care a avut loc în biserica păstorită de David Davies, mulți tineri s-au unit cu oamenii acelei biserici și printre ei eram și eu.

Una dintre primele consecințe ale acestei deșteptări sufletești a fost dorința de cunoaștere religioasă care ne-a cuprins pe toți. Pe atunci, în locurile acelea, cu greu ai fi găsit unul din zece care să poată citi cît de cît, chiar în limba noastră. Am cumpărat Biblii și luminări și ne-am făcut un obicei din a

ne întâlneam seara, în hambarul din Penyralltawr; astfel, în aproximativ o lună de zile, eram în stare să citesc Biblia în limba maternă. Eram enorm de încântat de atîta învățătură.

Totuși, aceasta nu m-a mulțumit și am împrumutat cărți și am învățat puțină engleză. Domnul Davies, pastorul meu, a înțeles că eram avid de cunoaștere și m-a luat la școala lui, unde am stat șase luni. Aici am învățat gramatica limbii latine, însă mijloacele mele erau atît de modeste încît nu am mai putut continua.

În noaptea care a urmat pierderii luminii unui ochi, Christmas a avut un singur vis. Părea că vede lumea în flăcări, iar locuitorii ei erau chemați la Judecata de pe urmă. De pe buze i-a ieșit strigătul „Isuse, salvează-mă!”, iar Fiul lui Dumnezeu s-a întors către el și i-a spus: „Ai avut intenția să predici Evanghelia, dar acum este prea tîrziu, căci a venit Ziua Judecării.” Impresia lăsată de acest vis a fost atît de vie încît tînărul s-a hotărît să se facă predicator.

Întîlnirile prin case erau foarte la modă pe atunci în Țara Galilor, iar Christmas, în dorința lui arzătoare de a proclama mesajul mîntuirii care i-a atins inima păcătoasă, a împrumutat o carte de la pastorul său și a memorat una din predicile pe care le conținea. A învățat și o rugăciune. Predica ținută într-o casă, împreună cu rugăciunea pe care a înălțat-o promiteau să-i răspîndească faima de mare predicator, pînă cînd s-a aflat că, de fapt, erau cuvintele altora.

Biserica din care făcea parte Christmas era prezbiteriană, deși era unită cu o altă biserică, de credință unitariană. Însă tînărul bărbat, acum în vîrstă de douăzeci și trei de ani și stăpînit de dorința de a-l fi plăcut lui Dumnezeu, a fost atras de convingerile, mai evanghelice, ale baptiștilor.

Chemarea la slujba Evangheliei era ca „un foc aprins” închis în „oasele sale”, dar, deoarece mesajul său memorat s-a dovedit un eșec, la a doua încercare el a ales un text la întîmplare și a vorbit fără o pregătire preliminară. „Dacă înainte fusese rău, de data aceasta a fost și mai rău”, a gîndit el analizînd rezultatele. „M-am gîndit deci că Dumnezeu nu are nevoie de mine ca predicator.”

Cu toate acestea, prin astfel de experiențe umilitoare, Dumnezeu îl pregătea pe robul Său pentru a fi util pe viitor. Despre această perioadă deosebit de dificilă Christmas scria: Eram plin de gînduri disprețuitoare cu privire la mine însumi. Nu după mult timp, am fost pus în situația de a predica alături de alți predicatori și i-am găsit, în toate privințele, mai buni și mai evlavioși decît mine. Eu nu simțeam deloc virtute sau putere de influență în predicile mele... Am călătorit mult în aceste condiții, vîzînd în fiecare predicator un predicator adevărat, în afară de mine; nu aveam încredere nici în lumina pe care o aveam asupra Scripturilor. De atunci, am putui vedea bunătatea lui Dumnezeu în toate acestea, fiindcă astfel am fost păzit ca să nu mă îndrăgostesc de propriile mele daruri, lucru care s-a întîmplat cu mulți alți tineri și care i-a condus la ruină.

Superiorii săi au observat însă capacitățile sale și, după ce l-au ordinar în

slujbă, i-au oferit păstoria unei biserici din Lley, un sătuc din golful Caernarvon - locul cel mai descurajator pe care bapțiștii îl au în Țara Galilor. Aici el a căutat pe Dumnezeu pentru trăirea unei vieți creștine mai profunde și Duhul Sfânt a venit asupra lui cu puterea Sa. Rezultatele au fost încredere în puterea rugăciunii, pasiune pentru cauza lui Cristos și o nouă revelație despre planul mântuirii lui Dumnezeu. Se pare că, în smerenia sa, el era cu totul inconștient de efectele slujirii sale asupra parohiei.

Nu-mi venea să cred cînd oamenii care veneau în fața bisericii ca și candidați pentru a fi acceptați ca membri, mărturiseau că au fost convertiți prin slujirea mea; cu toate acestea, m-am văzut obligat să cred, deși pentru mine era ceva extraordinar. Aceasta a făcut să crească încrederea mea în rugăciune. Era ca și cum o vioșie îneîntătoare coborîse peste mine de pe muntele Ierusalimului și am simțit în mine cele trei mari lucruri ale împărăției Cerurilor: „neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfînt.”

De atunci înainte, toată acea zonă, atît de moartă și de insensibilă la orice era spiritual, a fost reînviată în mod miraculos.

La începutul acestei perioade de doi ani petrecute la Lley, Christmas s-a căsătorit cu o tînără foarte devotată spiritual, Catherine Jones. Ea avea o convingere reală a acceptării ei de către Cristos, o percepție fină asupra realității și a caracterelor. Greutățile și sărăcia nu au intimidat-o niciodată, iar din puținul ei a dat cu mînă largă multor altora din jurul ei aflați în nevoie. Catherine și-a urmat soțul în cinci din obositoarele sale călătorii prin Țara Galilor.

Christmas Evans predica adesea de cinci ori într-un Sabat, mergînd pe jos cîte douăzeci de mile¹ pentru a ajunge în diverse locuri împrăștiate unde fusese invitat să vorbească, înainte de a pleca din Lley, el a vizitat sudul Țării Galilor, unde și-a creat faima de cel mai mare predicator al principatului și a devenit, după aceasta, un vorbitor foarte căutat. Acolo, la o conferință anuală a Asociației, unde s-au întîlnit toți nonconformiștii pentru probleme de afaceri, s-au ținut și servicii religioase pentru locuitorii din localitate. Uneori, adunarea număra pînă la 15.000 de oameni.

La Folinfoel, doi pastori foarte cunoscuți erau așteptați să predice, însă aceștia au întîrziat. „De ce să nu-l punem pe tînărul cu un singur ochi, din nord? Am auzit că vorbește minunat”, a sugerat cineva și Evans, „un bărbat tînăr, înalt, osos și slab la față, sfîngaci și prost îmbrăcat” a fost de acord. Cînd s-a ridicat la amvon, judecîndu-1 după înfățișare, mulți s-au gîndit că s-a produs o regretabilă eroare și s-au hotărît să se relaxeze la umbra tufișurilor din apropiere sau să mănînce gustările pe care și le-au adus, pînă la sosirea vorbitorilor stabiliți.

După cum scria biograful său, „și-a luat un text grandios: «și pe voi, care odinioară erați străini și vrăjmași prin gîndurile și prin faptele voastre rele, El v-a împăcat acum prin trupul Lui de carne, prin moarte, ca să vă facă să vă înfățișați

înaintea Lui sfinți, fără prihană și fără vină.» Cei mai în vîrstă povesteau cum el le-a justificat la început temerile prin gesturile sale încordate, neîndemînatic; însă, ca un organist, la început abia își făcea încălzirea, iar mai tîrziu a început să cînte. S-a dovedit a fi un maestru în mînuirea instrumentului vorbirii.

Ascultătorii au început să vină tot mai aproape în jurul lui. S-au ridicat de pe lîngă gardurile vie și s-au apropiat. Mulțimea de ascultători avizi se mărea tot mai mult; predica prindea viață printr-o prezentare dramatică. Mulțimea de predicatori prezenți au mărturisit că au fost uluiți de splendoarea limbajului și a imagisticii care ieșeau de pe buzele acestui tînăr profet cu totul necunoscut și neașteptat.

În aceste momente, sub efectul grozav al cuvintelor, mulți au început să se ridice în picioare; în timpul pauzelor -dacă existau pauze între paragrafe - se auzeau întrebări ca: «Cine este acesta? Pe cine avem noi aici?» Oamenii au început să strige: «*Gogoniant!*»² (Glorie!), «*Bendigedigl!*»³ (Binecuvântat!). Emoțiile au atins punctul culminant cînd, în mijlocul acelei mari mulțimi în care unii plîngeau, iar alții se bucurau, predicatorul și-a încheiat expunerea."

Christmas Evans s-a întors la Lleyn plin de bucurie, dar cu convingerea că Dumnezeu îl trimitea să lucreze în altă parte. El scrie:

Trebuie să vorbesc acum despre plecarea mea. din Caernarvonshire. Cred că am văzut unele semne ce indicau faptul că Dumnezeu era nemulțumit de bapțiștii de acolo. Trei lucruri ne-au făcut să ne piară interesul: lipsa de evlavie în viața practică a unora dintre predicatorii care fuseseră acolo; absența smereniei și a unei atitudini evanghelice în slujire și predominarea unui spirit de condamnare continuă, care distrugea totul, cum pîrjolește căldura arzătoare a verii pînă nu se mai vede nici un fir verde de iarbă; și, în fine, grave probleme de caracter, în ce privește atît gîndirea, cit și inima, în rîndul multor membri de frunte.

Cînd a fost invitat să supravegheze bisericile baptiste din insula Anglesey a acceptat, cu promisiunea unui salariu de șaptesprezece lire sterline pe an. A călătorit împreună cu tînăra lui soție călare pe cai. S-au stabilit în Llangefni. unde exista o casă țărănească, aproape nelocuibilă, și care le-a fost singura locuință. Staulul era în prelungirea casei. Tavanul era atît de jos încît Christmas trebuia să fie atent atunci cînd se ridica în picioare. Mobila era aproape absentă. Însă în locul acesta umil s-au născut unele dintre cele mai puternice și elocvente predici ale sale.

Apăsarea sărăciei a fost atît de mare încît, uneori, Christmas Evans era silit să tipărească scurte pamflete și să le vîndă din poartă în poartă.

Dumnezeu a găsit cu cale să-mi aducă două binecuvîntări prin această sărăcie: una se referea la extinderea misiunii mele, așa încît am ajuns la fel de bine cunoscut în aceasta parte a Țării Galilor ca și în cealaltă; în al doilea rînd. El mi-a acordat favoarea și cîntea de a fi instrumentul prin care mulți au venit la Cristos, de prin toate regiunile Țării Galilor, de la Presteign pînă la St. David și

de la Cardiff pînă la Holzhead. Cine să aibă obiecții față de sărăcia unui predicator dacă aceasta îl îmboldește să lucreze în via Domnului?

În prima parte a slujirii sale în Anglesey, comunitățile baptiste s-au implicat și au fost aproape înghițite de controversa sandemaniană. Liderul acestei mișcări, un om scripitor, pe nume John Richard Jones, a adoptat în serviciile sale unele practici ale Bisericii Primare, cum ar fi sărutul dragostei frățești, mesele de dragoste și spălarea picioarelor. El critica foarte sever toate grupările religioase, impunînd o asemenea separare între ei și ceilalți încît atît el, cît și adepții săi au ajuns extrem de lipsiți de dragoste și indiferenți față de oamenii din afară în general. Deși în număr de numai 200 de persoane, aceștia au produs multă suferință și disensiune. Evans a fost de acord cu unele aspecte ale mișcării, dar, în zelul său de a respinge ce era greșit, a făcut loc resentimentelor și amărăciunii. În această privință, el a mărturisit:

Erezia sandemaniană m-a afectat atît de mult încît mi-a stins duhul rugăciunii pentru convertirea celor păcătoși și a făcut ca mintea să-mi fie preocupată mai degrabă cu lucrurile mai puțin importante ale împărăției Cerurilor, decît cu lucrurile cele mai importante. Am pierdut puterea care îmi umplea mintea la amvon cu rîvnă, cu încredere și cu dorința fierbinte de a cîștiga suflete pentru Cristos. Starea inimii mele suferise un regres, într-un fel. și nu mai aveam mărturia unui cuget bun.

În nopțile de duminică, după ce ziua dădeam pe față și denigram, cu toată amărăciunea din suflet, erorile care se răspîndiseră, îmi simțeam conștiința încărcată, mustrîndu-mă că am pierdut intimitatea cu Dumnezeu și umblarea mea cu El. Simțeam adînc în mine că ceva deosebit de prețios îmi lipsea acum. Răspundeam că am acționat în ascultare de Cuvînt, dar ea continua să mă acuze de pierderea unui lucru foarte prețios. Pierdusem, într-o mare măsură, duhul rugăciunii și duhul predicării.

Coloana vertebrală a ereziei a fost frîntă cînd un oarecare pastor, Thomas Jones, plin de credință și de puterea Duhului Sfînt, într-o predică ținută la Asociația Baptiștilor, în 1802, a îndrăznit să ia cu asalt argumentele sandemanienilor. „Gheața religioasă” sau „religia într-o casă de gheață” a fost analizată în lumina Scripturii și astfel a venit redeșteptarea spirituală peste Țara Galilor și peste Christmas Evans.

Confruntarea sa cu Dumnezeu, care a schimbat captivitatea sufletului său ca și „izvoarele de la miazăzi”, a fost descrisă într-un mod foarte viu:

Mă săturasem să tot am o inimă rece față de Cristos, față de jertfa Sa și față de lucrarea Duhului Sfînt - o inimă rece la amvon, în rugăciunea tainică și la studiu. Înainte, timp de cincisprezece ani, simțisem inima arzîndu-mi în piept, de parcă aș fi mers la Emaus cu Isus.

Într-o zi, pe care n-o voi uita niciodată, plecasem din Dolgelly și mă îndreptam spre Machynlleth. În timp ce urcam spre Cader Idris, am considerat că trebuie neapărat să mă rog, oricît de grea mi-ar fi fost inima și

oricît de lumească era starea sufletului meu. Am început să mă rog în numele lui Isus și am simțit curînd cum îmi slăbesc legăturile, cum vechea împietrire a inimii dispare și mi se părea că munți întregi de gheață și zăpadă se topeau înlăuntrul meu.

Aceasta a născut în mine încrederea în promisiunea Duhului Sfînt. Mi-am simțit gîndirea eliberată ca de o mare înlăntuire; lacrimi au început să curgă din belșug și am simțit nevoia să strig către Dumnezeu pentru cercetarea Sa plină de har, ca El să redea sufletului meu bucuria mîntuirii Sale și ca să cerceteze bisericile din Anglesey aflate în răspunderea mea. În rugăciunea mea, am cuprins toate bisericile sfinților și aproape toți pastorii din Principat, pe nume.

Această luptă sufletească a durat trei ore. Se intensifica din cînd în cînd ca valurile care vin unul după altui sau ca un imens curent de apă, purtat de un vînt puternic, pînă cînd toată ființa mi s-a sleit de atîta plîns și rugăciune. Astfel, m-am abandonat în mîinile lui Cristos, cu trup și suflet, cu darurile și activitățile mele - întreaga viață - fiecare zi și fiecare ceas care mi-a mai rămas de trăit; și l-am încredințat lui Cristos toate grijile mele. Era un drum singuratic prin munți și nu m-a întrerupt nimeni în lupta mea cu Dumnezeu. Din acel moment, am început să aștept arătarea bunătății lui Dumnezeu peste bisericile mele și peste mine însumi. În felul acesta, Dumnezeu m-a eliberat pe mine și pe oamenii din Anglesey, ca să nu mai fim duși de apele curentului sandemanist. La primele întruniri religioase de după aceste evenimente, am simțit că am fost mutat din religia rece și sterilă a înghețului spiritual în cîmpiile înverzite ale promisiunilor divine. Lupta cu Dumnezeu în rugăciune și dorința fierbinte pentru convertirea păcătoșilor, pe care le trăisem odinioară la Lley, mi-au fost restaurate în suflet. M-am apucat cu amîndouă mîinile de promisiunile lui Dumnezeu. Rezultatul a fost că, atunci cînd m-am întors acasă, primul lucru care mi-a captat atenția a fost faptul că Duhul Sfînt lucra și în inimile fraților din Anglesey, insuflîndu-le un spirit de rugăciune.

În această perioadă, „sub influența unei profunde convingeri cu privire la răul din inima sa și dependent fiind de harul nemărginit și de meritele Răscumpărătorului”, Christmas a făcut un legămînt solemn cu Dumnezeu. Într-o formă puțin abreviată, acesta ar suna astfel:

1. *Îmi dăruiesc sufletul și trupul Ție, Isuse, care ești Dumnezeu adevărat și viață veșnică.*

2. *Chem ziua, soarele, pămîntul, copacii, pietrele, patul, masa și cărțile să-mi fie martori că vin la Tine, Răscumpărătorul păcătoșilor, ca să obțin odihna sufletului meu, eliberarea de sub apăsarea vinovăției și de groaza eternității.*

3. *Te rog fierbinte, avînd încredere în puterea Ta, să ieși lucrarea aceasta în mîinile Tale și să-mi dăruiești o inimă tăiată împrejur, ca să Te iubesc; și să zidești în mine un duh bun, ca să caut slava Ta.*

4. *Te implor, Isuse, Fiul lui Dumnezeu, pentru moartea Ta pe cruce, dăruiește-mi, prin puterea Ta, un interes permanent față de singele Tău*

curățitor, față de dreptatea Ta care aduce neprihănire și față de răscumpărarea Ta care eliberează.

5. O, Isuse Hristoase, Fiul Dumnezeului celui viu, pentru moartea Ta cumplită, ia timpul meu și puterea mea, talentele și darurile mele. Pe toate acestea le consacru pentru gloria Ta, întru zidirea Bisericii Tale aflate în lume.

6. Doresc ca Tu, Isuse, Marele meu Preot, prin puterea pe care o ai în Suprema Curte Cerească, să confirmi utilitatea mea ca predicator și pietatea mea ca și creștin, ca două grădini învecinate, pentru ca păcatul să nu aibă loc în inima mea, să-mi întunece încrederea în dreptatea Ta; să nu mă lași niciodată să fac ceva care să-mi ofilească darurile pe care mi le-ai dat, astfel încât să ajung nefolositor înainte ca viața să mi se sfârșească.

7. Mă dăruiesc Ție, O, Isuse Hristoase, Mîntuitorule, într-un mod deosebit, pentru a fi păzit de capcanele în care mulți cad, pentru ca Numele Tău (și cauza Ta) să nu fie vorbite de rău sau lezate.

8. Vin la Tine rugîndu-Te să fii în legămînt cu mine în slujirea mea. Înlătură din calea mea orice lucru care se opune creșterii mele. Lucrează în mine tot ce este după voia lui Dumnezeu pentru atingerea acestui scop.

Dă-mi o inimă „bolnavă de dragoste” pentru Tine și pentru sufletele oamenilor. Fă să trăiesc puterea Cuvîntului Tău înainte de a-1 predica altora, așa cum a simțit Moise puterea toiagului său, înainte de a o vedea la lucru pe pămîntul și în apele Egiptului.

10.

Dă-mi puterea să fiu dependent de Tine pentru hrană și îmbrăcăminte și să-Ți aduc la cunoștință cererile mele. O, fie grija Ta părintească asupra mea, ca un privilegiu consfințit prin legămînt între Tine și mine, nu doar ca providența Ta generală ce hrănește păsările cerului, care pier, sau care îmbracă crinii de pe cîmp, care apoi sînt arși în cuptor; ci fie purtarea Ta de grijă pentru mine ca pentru unul care face parte din familia Ta.

11. Doamne Isuse, îngrijește-Te Tu de pregătirea mea pentru moarte, căci Tu ești Dumnezeu. Nu este nevoie să rostești cuvîntul. Voia Ta să se facă, Totuși, dacă se poate, nu mă lăsa să sufăr multă vreme, nici să mor fără veste, fără să-mi pot lua rămas bun de la frații mei. Lasă-mă să mor sub privirile lor, după o scurtă suferință. Fă ca toate lucrurile să fie puse în rînduială cînd voi trece dintr-o lume în cealaltă, ca să nu fie nici confuzie, nici dezordine, ci o retragere liniștită și pașnică.

12. O, Doamne binecuvîntat, fă să nu apară și să nu crească în mine nimic care să Te silească să mă lepezi de la slujba altarului Tău, ca pe fiii lui Eli. Fă ca zilele vieții mele să nu fie mai multe decît zilele în care voi putea fi de folos. O, Doamne, nu mă lăsa ca, la sfîrșitul zilelor mele, să ajung ca o mobilă veche într-o casă, stînd în calea lucrării altora.

13. Te implor, o, Mîntuitorule, să aduci aceste rugăciuni ale mele înaintea Tatălui și, oh, scrie-le în

Cartea Ta, cu pana Ta nemuritoare, în timp ce eu le scriu cu mâna mea muritoare, în cartea mea de pe pământ. Oh, pune-Ți numele Tău, în înalta Curte Cerească, alături de aceste nevrednice cereri și scrie Tu «Amin» peste ele, așa cum fac și eu în partea mea de legământ. Amin

Apoi, cu o inimă plină pînă la revărsare de dragoste pentru Dumnezeu, a adăugat:

Am simțit o pace dulce și o liniște în sufletul meu, ca liniștea unui om sărac care ajunge dintr-o dată sub protecția Familiei Regale, căruia i se stabilește un venit anual din care să trăiască și din a cărui locuință teribila teamă de sărăcie și lipsă a fost alungată pentru totdeauna.

Predica supranumită „**Predica din Cimitir**” a fost cea care a stabilit reputația lui Evans pentru vremurile ce aveau să vină. „Omul cu un singur ochi, din Anglesey”, într-o mică vîlcea înconjurată de munții din Caernarvonshire, după descrierea făcută de biograful său, s-a ridicat „cu statura sa de aproape doi metri, cu fața foarte expresivă, dar foarte calm și liniștit”. „Însă, un foc puternic ardea înlăuntrul acestui om. A dictat cîteva versete dintr-un bine cunoscut imn creștin galez și, în vreme ce se cînta, a scos din buzunarul vestei sale o sticlută, și-a umezit vîrfurile degetelor cu ea și le-a dus la ochiul său lipsit de vedere. Era laudanum (tinctură de opium), folosit pentru a suprima durerea îngrozitoare care îl cuprindea uneori.”

Textul predicii sale a fost Romani 5:15: „... căci, dacă prin greșala unuia singur cei mulți au fost loviți cu moartea, apoi cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul pe care ni i-a făcut harul acesta într-un singur om, adică în Isus Hristos, s-au dat. din belșug celor mulți.” El a zugrăvit lumea ca un imens cimitir, înconjurat de ziduri masive, care închideau rasa lui Adam aflată pe moarte. Tradusă în engleză, aceasta a devenit o veritabilă predică clasică. Numai un om care a petrecut mult timp în prezența lui Dumnezeu putea obține o asemenea înțelegere a căderii și a răscumpărării omenirii și să rostească un asemenea mesaj.

Și alte predici ale acestui om au fost la fel de pline de imaginație și la fel de puternice, însă, pe lîngă faptul că inimile ascultătorilor erau captivate de elocvența sa naturală, auzindu-i predicile aceștia erau transformați. Predicatorul însuși era atît de convins de faptul că realitățile eterne erau mai importante decît cele trecătoare, încît a reușit să transmită aceste convingeri și celorlalți. El mărturisea odată unui alt frate slujitor al Evangheliei: „învățătura, încrederea și

puterea pe care le simt vor face ca oamenii să joace de bucurie în unele părți ale Țării Galilor."

În lucrarea sa din Anglesey, Evans a întâmpinat dificultăți neprevăzute. Sub efectul mesajelor sale inspirate de Duhul Sfânt bisericile au crescut, conducând la nevoia unui număr mai mare de capele. Iar răspunderea pentru găsierea fondurilor necesare construirii acestora îi revenea lui. Lucrul acesta a însemnat drumuri lungi călare prin toată zona de sud a Țării Galilor pentru a căuta ajutor la bisericile mai înstărite. Odată, amenințat cu intentarea unei acțiuni judecătorești din pricina unor datorii pentru o capelă, Christmas și-a descris astfel reacția față de această nedreptate:

Ei vorbesc despre aducerea mea într-o instanță de judecată, un loc unde n-am fost niciodată și unde sper nici să nu merg vreodată; dar, mai întâi, îi voi aduce eu pe ei în fața judecății lui Isus Cristos. Știam că nu au motive pentru un proces dar, cu toate acestea, am fost foarte tulburat, fiind în vîrstă de șaiszeci de ani la acea vreme și la foarte scurtă vreme după ce îmi îngropasem soția. Am primit scrisoarea la o întâlnire lunară, una dintre acele angajări împotriva puterilor răului care sînt în locurile cerești. La întoarcere, în drum spre casă, am avut părtășie cu Dumnezeu pe tot parcursul călătoriei de zece mile și, cînd am intrat în casă, am urcat în cămăruța mea și mi-am vărsat inima înaintea Răscumpărătorului meu care are toată

autoritatea și puterea în mîinile Sale.

Am stat în rugăciune aproximativ zece minute. Am avut o oarecare încredere că Isus m-a ascultat. După aceea am urcat din nou cu inima sensibilizată. Nu m-am putut abține să nu plîng de bucuria nădejzii că Domnul se apropia de mine. După a șaptea luptă în rugăciune, am coborît scările cu deplină încredere că Răscumpărătorul îmi luase pricina în mîinile Lui și că El avea să se ocupe de toate în locul meu. Fața îmi era plină de voieșie cînd am coborît ultima dată, ca și Naaman după ce se spălase de șapte ori în Iordan, sau ca Pelerinul lui Bunyan, după ce își aruncase povara la piciorul crucii, în mormîntul lui Isus.

Nu voi uita locul acela - căsuța alăturată casei de adunare din Cildwrn. O pot numi Penuel. Nici o armă făurită împotriva mea nu a izbîndit și numaidecît am avut pace în inima mea, în condițiile în care mă găseam. M-am rugat deseori pentru cei care ar fi vrut să-mi facă rău, ca să fie binecuvîntați, așa cum fusesem și eu binecuvîntat. Nu știu ce s-ar fi ales de mine de nu ar fi fost aceste cuptoare în care am fost pus la încercare și în care spiritul rugăciunii a fost trezit și pus la lucru în mine.

O serie întreagă de încercări l-au asaltat în timpul acela pe acest slujitor al lui Dumnezeu. Moartea i-a răpit soția, tovarășul său în toate necazurile. Datorită unei boli care a evoluat, în timpul unei călătorii spre sud a fost amenințat de pierderea totală a vederii și lucrul acesta l-a obligat să rămînă cîteva luni în Aberystwyth sub îngrijire medicală. La un moment dat existau puține speranțe că își va putea păstra vederea în singurul ochi ce-i rămăsese. Dar, cu credință și răbdare, a trecut cu bine prin aceasta, spre gloria lui Dumnezeu și întru creșterea împărăției Lui.

Unele neînțelegeri din rîndul slujitorilor Bisericii, invidioși din pricina succesului

și influenței lui, au determinat înlăturarea din Anglesey a acestui om remarcabil. Pastorii mai tineri doreau independență și avansări. „Erezia”, această armă convenabilă, a devenit strigătul împotriva lui atunci când multora li s-a părut că bătrînul orator se îndepărta de tradiția lor calvinistă. Fără îndoială că adoptase vederi mai puțin extremiste, pe măsură ce primise alte revelații asupra măreției jertfei lui Cristos pentru noi și asupra orizontului răscumpărării. Însă, cea mai josnică unealtă folosită pentru defăimarea acestui sfînt iubit a fost o acuzație adusă pe baza unei relatări despre o faptă făcută cu treizeci și patru de ani înainte. Era clar că Satana, a cărui împărăție Christmas Evans a zguduit-o prin puterea slujirii sale, era furios. Dar Dumnezeu, fără îndoială, a folosit acest incident pentru a-l elibera, ca să poată predica Evanghelia și în alte părți ale Țării Galilor.

Nimic altceva nu m-a putut face să-mi păstrez voioșia și încrederea în timpul acestor suferințe decît credințioșia lui Cristos. Am simțit asigurarea că am încă mult de lucru și că slujirea mea va contribui la întoarcerea multor păcătoși la Dumnezeu. Această asigurare s-a născut din încrederea mea în Dumnezeu și în spiritul de rugăciune care mă stăpînea.

În această perioadă, imediat ce mă urcam la amvon, uitam de necazurile mele și mă simțeam foarte puternic. Am fost binecuvîntat cu o asemenea ungere cerească, am dorit cu asemenea intensitate mîntuirea oamenilor, am simțit adevărul acționînd ca un ciocan puternic, învățătura ca un fagure de miere și ca cel mai ales vin, încît am început să doresc din toată inima ca toți predicatorii din țară să se unească cu mine pentru a cere lui Dumnezeu împlinirea promisiunii: „... dacă doi dintre voi se învoiesc pe pămînt să ceară un lucru oarecare, le va fi dat de Tatăl Meu care este în ceruri”.

La vîrsta de șaiszeci și doi de ani, în 1828, a părăsit Anglesey pentru a primi chemarea unei bisericuțe sărace din Caerphilly. Entuziasmul cu care a fost primit a contribuit mult la ușurarea presiunilor psihice datorate mutării. Cuvintele „A venit Christmas Evans” au zburat din casă în casă prin tot ținutul. Neîncrezători, mulți întrebau: „Ești sigur?” „Da, absolut sigur. A predicat la Caerphilly duminica trecută.” Se spune că aici elocvența și puterea predicilor sale au întrecut pe toți cei dinaintea lui și, în fiecare duminică, printre dealurile sălbatice ale Țării Galilor se puteau vedea oameni care, cu inima însetată, se îndreptau spre capelă.

Christmas a petrecut perioade scurte de timp în Caerphilly și în Cardiff, iar apoi s-a mutat la Caernarvon, locul ultimului său pastorat. Biserica era constituită din numai treizeci de membri, din clasa cea mai de jos, și pînă și această mînă de oameni se certau între ei. În plus, asupra bisericii mai apăsa povara unei datorii de 800 de lire, sumă din care biserica aștepta ca jumătate să fie plătită de Christmas. Deși acesta avea șaptezeci de ani și sănătatea lui era atît de șubredă încît se temea că va muri pe drum, totuși el a pornit la drum împreună cu a doua sa soție, Măria, și cu un predicator tînăr, pentru a-și îndeplini datoria.

Scopul misiunii sale a fost atins, dar efortul depus necesita mai multă energie

fizică decît avea el. Mesajul său final a fost la Swansea unde, în timp ce cobora treptele amvonului, cei din jurul lui l-au auzit zicînd: „aceasta e ultima mea predică”. Și așa a fost. În timpul săptămînii care a urmat, a suferit, cu intensitate intermitentă, de pe urma epuizării fizice. Vineri, 19 Iulie, 1838, și-a chemat prietenii la căpătîiul patului. „Vă las. Am trudit în Casa lui Dumnezeu timp de cincizeci și trei de ani și mîngîierea mea este că nu am trudit niciodată fără sînge”, referindu-se probabil la faptul că întotdeauna a predicat un Mîntuitor răstignit. „Fraților, predicați-L oamenilor pe Cristos, a continuat el. Uitați-vă la mine, în mine însumi nu sînt altceva decît ruină, dar în Cristos sînt Cer și Mintuire.” Apoi, după ce a repetat o strofă dintr-o cîntare galeză preferată, în timp ce făcea semn cu mîna și rostea cuvintele „La revedere! Mergeți înainte!”, s-a prăbușit din nou pe perne. „Prietenii au încercat să-1 trezească, dar solul îngeresc își îndeplinise porunca - carul trecuse peste dealurile veșnice.”

CONSACRARE

Îmi consacru viața Ție. Doamne drag,
Să muncesc cu toată puterea, nimic să nu-mi pară greu.
Să-mi consum toată energia, în fiecare zi,
Apoi să cer mai multă și să mă grăbesc înainte;
Să smulg din foc pe cei pierduți cît timp trăiesc,
Apoi să cad spre Cer și, căzînd, Cerul să-l primesc.

Îmi consacru puterile sufletului și ale minții. În Tine ele se vor întîlni și-și vor găsi menirea. Judecata mea, voința și-al memoriei tezaur. Imaginația și gîndul, să fie pentru totdeauna Supuse Domnului meu, Cristos cel răstignit. Fiecare făcîndu-și lucrarea toată, dar în Tine să se-ascundă; Bogăția afecțiunii, ca o tămîie pe capul Tău să fie, iar poftetele josnice să moară pentru totdeauna.

Îmi consacru casa, prietenii, tot ce sînt și am
Și merg înainte, ascultînd chemarea Ta,
Gata în orice loc să merg, aproape sau departe -
În locul ce alții-l ocolesc, eu nu mă voi teme,
Ci bucuros voi merge; de aș putea aduce
Măcar un rătăcit înapoi, ca să slujească pe Dumnezeu și
Regele meu.

Mă consacru să fac, să merg, să îndrăznesc,
Să sufăr cu Salvatorul meu și să îndur
Greutățile, așa cum trebuie soldații să îndure, pe orice cîmp

Să continui alergarea, fără a ceda vreodată slăbiciunii; Să refuz onoruri, viața ușoară și avuțiile pămîntești; Să-mi iau crucea și de mine să mă lepăd tot mai mult; Toată energia s-o închin salvării păcătoșilor pierduți Și, cu cei mîntuiți, Cerul să-l cîștig cu orice preț.

VivianA. Dake

¹ Aproximativ treizeci și doi de kilometri (n. trad.).

² în limba celtă vorbită de vechii locuitori ai Țării Galilor, (n. trad.).

³ *Idem.*